

Năm học lớp Đệ Ngũ bậc trung học, tôi nghĩ rằng với lớp tám bây giờ, một hôm chúng bạn nói chuyện với tôi thì tôi nói :

“Tôi sao trong tiểu thuyết, mỗi khi có hai người ôm nhau, thì tác giả có để cặp đôi hạnh phúc ? Hạnh phúc là cái gì mà y có biết không?”.

Tôi liền tay dong tay rồi rề rề hỏi giáo sư đang dạy môn triết luận luân lý :

“Thầy ạ thầy, hạnh phúc là cái gì?”.

Hỏi mà run rúm, vì hỏi ra hạnh phúc là chuyện bậy bạ, thì e là nhọt tởm .

Thầy liền ra cho cặp lớp một bài luận văn, bình giải câu : “May thay, ngoài hạnh phúc ra, đời còn có cái gì khác nữa.” Thầy còn ghi chú thêm câu viết bằng nguyên văn tiếng Pháp để học trò có thể hiểu rõ hơn. Thầy giảng rằng, hạnh phúc như là cái bóng, mà mỗi người trên thế gian này đều luôn luôn theo đuổi, cố gắng theo đuổi nhưng không bao giờ bắt gặp được cái bóng . Bởi vậy, cho nên may mắn quá, cuộc đời này còn có nhiều thứ khác nữa, đừng bù đắp vào cái thiếu hụt của hạnh phúc, mà con người như chúng ta bao giờ tìm thấy, không bao giờ nắm được .

Chúng tôi hiểu một phần rằng, hạnh phúc là cái gì đó xa lạ, là như thế nào, mà con người thế gian ai cũng muốn, quay quắt đi tìm, và chúng ta bao giờ tìm thấy. Tôi nghĩ, thầy biết chúng tôi bình luận làm chi cái thế không có và khó khăn, đừng thêm phần gì mà c, thì nói thì gì . Thế là cả đám học trò nhô đầu còn cả tóc trọc, đầu khểnh nhó, nhìn óc bình giải về hạnh phúc

Triết lý củ khoai

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Ba, 22 Tháng 5 Năm 2012 11:49

phúc, cái th mà chúng mù m, ch a ý th c, ch a hi u n i vài ba ph n trăm ý nghĩa. Th ng b n ng i sau l ng, th i tôi hai cái đầu đ ng, đ ph t cái t i h i th y câu h i c c c , làm cho c l p ph i nh c đ u. Tôi bi t t i, ng i yên. Tôi c yên chí là h nh phúc không có th t trên đ i n y, và không t i gì u ng công tìm ki m. Dù sách v , th vắn, có nói nhi u đ n h nh phúc, tôi e r ng đó là chuy n m m ng ao c hã huy n, chuy n bánh v c a nh ng ng i chuyên làm th vắn.

Nh ng khi l n lên, đ c đ c kinh Ph t, kinh Thánh, và nhi u sách triết lý Âu Á nh Kh ng, L o , Chu... và luôn c kinh Koran và kinh đ o Bahai n a, thì tôi tìm cho tôi đ c m t triết lý đ n s , m c m c, là cái món h l n v t ra t tinh túy c a các triết lý khác. Tôi t m g i là “Triết Lý Củ Khoai”. Vì nó đ n s nh c củ khoai, r ti n , m c m c, và đ tìm th y nh c củ khoai trong đ i n y. Triết lý đó đ c đ m g n l i trong m t câu ng n ng i : “N u ch có m t củ khoai thô, thì hãy n ng nó cho th t th m mà đ p”. Ý nghĩa c a câu đó cũ mèm, hình nh ai cũng bi t, và có nhi u câu nói t ng t . Cái triết lý đ n gi n n y giúp tôi th y đ c r ng, h nh phúc là cái r t c th , r t g n g i, b t c ai, và b t c lúc nào, cũng có th tìm đ c h nh phúc r t d dàng. Ai cho r ng h nh phúc là cái xa v i, thì vì h ch a n m h t ph n tinh túy c a các triết lý khác, ho c ch a t ng nghe m t ph n c a triết lý củ khoai. Nhi u sách v khác cũng có nói đ n, nh ng ng i đ c vô tình ho c c ý làm ng , ho c bi t r t rõ nh ng ch ng bao gi th c hành.

Năm 1975 tôi mang cái “triết lý củ khoai” vào nhà tù c ng s n. C ng s n g t r ng, đi h c t p chính tr trong vòng m t tháng, cho “thông su t đ ng l i c a cách m ng” r i v . Nghe đ quá, nên bà con mi n Nam m c b y. Trong tù, ai cũng nôn nóng, ch “h c t p” cho xong, mà v v i v v i con, vì vi c nhà còn trăm chuy n lu bu l m, c tháng tr i ai mà lo cho. Lo nh t là hai ba tu n đã qua r i, mà ch a th y bài v , ch a th y h c t p chi c . Không l khóa h c ph i kéo dài thêm vài tu n? Trong tù, ngoài đau kh vì thi u t do, còn b cái đói hành h , cái l nh c t da th t t ng đêm và n i khó nh c hàng ngày khi làm lao đ ng tay chân không quen mà tình tr ng s c kh e thì quá suy y u. Còn ph i đau kh tinh th n vì làm đi làm l i b n t khai t thú, ph i t b a đ t t i l i gán cho mình, đ đ c cái g i là “thành tâm c i t o”. Nh ng n i mong ch làm cho đám tù nhân ph ph c mau h n các nguyên nhân khác. M t hôm đi lao đ ng bên ngoài vòng tr i , có anh l m đ c b n nháp b c th c a m t lính c ng s n, trong đó vi t cho cha m ngoài B c r ng, đ o n y con canh gác tù r t nhàn nh , b n chúng toàn c cán b cao c p ng y quy n. Anh tái m t và đem lá th v cho vài ng i b n xem, có ng i xem xong phát khóc vì bi t mình đang ò tù ch không ph i h c t p chi c .

Ph n tôi, sau m t tháng ch a đ c v , tôi l m hi u r ng “có cái gì không ò n đây”. Tôi chu n b tinh th n đ đón nh n nh ng gì không th tránh đ c. M t hôm, sau bu i c m chi u, tôi ch ng n đ i bên kia nói v i ng i b n tù :

Triết lý củ khoai

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Ba, 22 Tháng 5 Năm 2012 11:49

Chúng tôi biế t, chấ a đầ n phiên mình, thì có bàn tán xôn xao, đoán mò, suy điể n ể c quan hay bi quan, thì chấ thêm buể n khấ mà thôi ả. Giế t hấ t ra ngoài tai cho yên lòng. Chúng tôi tấ p bình thấ n tâm trí, và luôn tìm củ hấ i tấ n hấ ng nhấ ng thấ hấ nh phúc nhấ nhấ t nhấ t mà chúng tôi có thấ có đấ c. Nhấ ng khi có đấ c mấ t chấ u nấ c nhấ đấ tấ m, chúng tôi cấ hành cái ể tấ m, tấ n hấ ng niể m sung sấ ng khi cấ m giấ cấ a nấ c mát chấ y trên da thấ t, trên mình mấ y, trên tóc tai, và hấ nh phúc đầ n rên lên thành tiể ng. Nấ c tấ m trong tù quý nhấ nấ c cam ể . Chúng tôi chia cho nhau vài củ ng rau hái đấ c, và cấ m đấ c sâu xa nấ i hấ nh phúc có thêm mấ t miể ng ăn trong tù, tấ n hấ ng cái khoái khấ u, an ể i vấ i cái tình bấ n chân tình, vì ai cũng đói. Đêm đêm trấ c khi ngấ , tôi nghe nhiể u tiể ng bấ n tù thấ dài não lòng ngao ngán. Có ể hấ đang lo cho vấ con bên ngoài, giể nấ y không biế t làm sao mà sinh sấ ng, mà tấ n tấ i trong mấ t xã hấ i đấ i thay tấ gấ c rấ . Tôi biế t rõ, ể trong tù lo ra cho bên ngoài, ể bên ngoài lo vào cho trong tù .Không có ích chi, cũng không giể i quyể t đấ c viể c gì. Không lo cho vấ con bên ngoài, không phấ i là vô tình bấ c nghĩa, mà chấ là không làm cái viể c vô ích mà thôi. Đấ tránh suy nghĩ và lo âu, mấ i khi vào giể ng, tôi tìm cách giể i mấ t bàn củ thấ , hay làm vài ba câu thấ , cũng có khi ôn ể i nhấ ng kấ niể n đấ p đấ êm đấ m trong quá khấ mà thấ y lằng lằng, hoấ c ôn ể i các chuyể n tiể u lâm mà cấ i mấ t mình trong bóng tấ i. Nhấ thấ mà ngấ thiể p đi rấ t mau.

Chúng tôi tấ p coi thấ ng nhấ ng nhấ c nhấ n, khó khăn và đau đầ n thấ xác. Chấ p nhấ n đầ nh mấ nh khấ t khe mà không cấ n than van. Tinh thấ n chúng tôi vấ ng mấ nh, sáng suấ t. Chúng tôi cấ gấ ng ý thấ c và hấ ng thấ nhấ ng hấ nh phúc rấ t nhấ tấ ng ngày, tấ ng giể , tấ ng phút, mà ít ngấ i cấ m nhấ n . Triết lý củ khoai đã giúp tôi qua đấ c nhấ ng tháng ngày tù đầy không quá nấ ng nấ , khó chấ u tấ tinh thấ n đầ n vấ t chấ t.

Khi ra khấ i tù, sấ ng trong chấ đầ cấ ng sấ n, ngấ i ngấ i cấ cấ c, thiể u thấ n, sấ u thấ m, tinh thấ n bấ để đầ a, sinh hoấ t bấ dồm ngố, rình mò. Trong cái giềng xã hấ i đó, chúng tôi cùng chung thân phấ n. Thân phấ n chúng tôi còn bấ c bấ o, yấ u kém hấ n, thấ phó thấ ng dân bên ể “xã hấ i chấ nghĩa tiên tiể n”. Nhấ ng nhấ triết lý củ khoai, tôi vấ n tìm đấ c hấ nh phúc tấ ng ngày. Hấ nh phúc cấ a mấ i sáng đầ y sấ m, pha mấ t chén trà nóng, uấ ng vào lòng ể m áp, ngâm vài câu thấ , vấ n đài phát thanh BBC, VOA nghe nho nhấ . Đấ biế t biể n chuyể n quố c tấ , tin tấ c quố c nấ i mà cấ ng sấ n cấ tình bấ ng bít, ngăn chấ n, che đầ u. Hấ nh phúc khi trao đấ i tin tấ c quố c tấ , quố c nấ i vấ i bấ n bè, bà con và ể c đoán tình hình. Hấ nh phúc nhấ t là cấ i trấ n nấ m phấ i gió hây hây ngoài công trấ ng, có khi ngấ tấ i hai ba giể chiể u mấ i thấ c đầ y. Tôi đem cái triết lý thô sấ đó truyể n bá cho vài anh em thân thiể t, và khen xã hấ i cấ ng sấ n đã đem đầ n cho con ngấ i sấ làm biể ng vô cùng tấ n. Làm biể ng cũng là mấ t hình thấ c hấ nh phúc nho nhấ . Thấ t ể lũng, nhà nấ c cho đầ n cán bấ to nhấ , miể ng ai cũng ể n ể i đầ i ngôn ca ngấ i lao đầ ng siềng năng cấ n mấ n, mà tấ t cấ mấ i ngấ i đầ u biể ng nhác, tà tà. Đứng là cha chung không ai khóc.

Trong xã hấ i cấ ng sấ n, con ngấ i không đầ c sấ ng yên ể n, nay chính sách nấ y, mai chính sách khác, thay đầ i lung tung, chấ ng ai hoấ ch đầ nh cho đầ i sấ ng riêng mình đầ c cấ . Chúng tôi vấ n tìm đầ c nhiể u hấ nh phúc trong chấ m ngôn “không ể c mấ , không hy vấ ng”. Phấ i đầ p tấ t mấ i

Đã c m , m i hy v ng đ mà s ng, nghe thì nh vô lý, nh ng th c v y. C thu n theo giồng kh đàu mà trôi n i v i tinh th n sáng su t. Không than van, không k l , không bi ai. Khi có c h i b t đ c ni m vui thì c t n h ng h t mình chút h nh phúc đang có. Ch p nh n nh ng không buông xuôi cho s m nh. Tìm l i thoát v i tinh th n nh nhàng., l c quan, sáng su t. Khi leo lên chi c thuy n nh bé đ tìm đ ng đào thoát ra kh i vòng tay c ng s n , chúng tôi c t nghĩ nh mình đang đi du l ch. Đ phòng t i đ a, nh ng không quá nhi u lo âu s s t. Cũng có s , nh ng s m t m c đ nh nhàng, đ n n i đôi lúc còn c m th y th n nhiên và sung s ng, vì bi t mình đang trên con đ ng đào thoát. Có gì mà lo? N u b b t thì t ù l i, mà t ù lâu thì tìm cách v t ng c. Chi c thuy n nh đi t b n sông Sài Gòn v mi n Tây, ra c a Gh nh Hào. Trên đ ng đi, chúng tôi g p nhi u tr m ki m soát b n súng kêu vào xét h i gi y t . Th y chúng tôi vui v , bình t nh quá, công an c ng s n không ng chúng tôi đi v t biên . Nh nh ng k ham ch i, chúng tôi thoát ra đ c hải ph n qu c t . Thuy n ch t máy gi a bi n mênh mông nhi u ngày, nh ng sao trong lòng chúng tôi v n th y vui, và còn c m n Tr i Ph t đã giúp chúng tôi thoát đ c bàn tay c ng s n đ c ác. Có ch t cũng vui, th a nguy n. Đ c ch t gi a bi n tr i t do. Chúng tôi v n k chuy n ti u lâm, c i đũa và có khi còn cùng nhau ca hát.

Khi may m n đ n đ c tr i t n n, thiên h ai cũng nóng lòng, ăn không yên, ã không yên, mong đ c đi đ nh c s m. H c đ a ra gi thuy t n y, gi thuy t kia đ t gây nên n i lo l ng cho chính h và cho bà con chung quanh. Lo l ng v m t b nh đ ch có th phát ra, và phái đoàn Liên Hi p Qu c s không dám đ n ph ng v n. Lo l ng qu c t thay đ i chính sách t n n. H lo đ mà lo, không có đ ng l i và ph ng sách gi i quy t các m i lo âu đó.

Tôi b o h : “Hãy xem nh ng ngày tháng n y nh đi c m tr i ngh hè dài h n bên b bi n, c m n c có Cao y Liên Hi p Qu c nuôi báo cô, ch c n cái xà l n thôi là đ l ch s nh m i ng i, c vui v nh n n i ch ngày đi đ nh c” . Không ai nghe l i tôi, ngày ngày h h p nhau bàn tán, yên bác suy di n, bày đ t đ tin đ n đ gây cho nhau lo âu thêm, r i đêm v m t ng th dài th ng n. Ph n tôi, thì lên đ i m c võng n m ng m m àng trong gió hiu hiu, th ng th c ti ng chim ca, nhìn dám mây m ng l l ng bay qua b u tr i xanh, khi nóng thì nhào xu ng bi n nô gi n v i sóng n c mát đ i, r i n m dài trên cát. Chán thì ch i vài ván c t ng, n m nghe nh c “chùa” v ng t các l u lân c n có máy hát. Bu i chi u v chòi, ăn m t b ng no, u ng ly trà, h p b n bè, k chuy n ti u lâm, vui c i vang rân. Đêm nhóm vài cảnh thông khô đ t l a ng i quanh nh c chuy n Vi t Nam, chuy n c tích, chuy n vui l trong đ i m i ng i. Nhi u ng i ng a c , ca hát, ngâm th , cu c vui kéo dài mãi đ n khuya nh m t th i thanh bình nào đó ng i bên l a tr i. Tôi th y tâm h n mình nh nhàng thanh th n. Không b n tâm lo âu sinh k , thì gi t do không ai bó bu c, không có chuy n kh n c p ph i làm, không u t v ti n b c, trong túi không có m t xu, không b công an dòm ngó, đ đ a, kh ng b , và không có b n ph n, trách nhi m gì c . Th nh th i, vui thú. Cu c đ i có l ch a bao gi có đ c nh ng ngày tháng th n tiên nh v y. S n đó, mà có m y ai c m nh n đ c ?

M t anh b n tr đã nghe l t tại cái triết lý củ khoai, đã cùng tôi g i cái đ o t n n là mi n đ t

Triết lý củ khoai

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Ba, 22 Tháng 5 Năm 2012 11:49

thờn tiên vô u. Nhng vớ đả s, thì h g đ o n y là “Bu n Lo Bi Đát” đ c tr i ra t tên đ o là Pulau Bidong, h cho là n i ch t ch i, thi u th n, nóng n c, ch mong, kh s, lo l ng. Tôi khó truy n bá cái triết lý củ khoai ra r ng r i, vì ng i nghe s cho tôi là th ng khùng. Không ai tin câu nói củ a tôi r ng: “Dù có nóng lòng lo âu đ n m y, cũng không th đ đ nh củ s m h n m t phút, mà dù tà tà vô lo đ n đâu, cũng không ch m đi đ nh củ h n n a gi .” Tôi xem th i gian t i tr i t n n nh n a năm đ c m tr i, còn s ng h n là đi c m tr i. Tr v v i thiên nhiên, qu n xà l n, t tr n, đi chân đ t, ng g c cây, n m trên cát bi n, không lo âu sinh k , và trong túi không có m t đ ng xu, mà cũng ch ng củ n ti n b c làm chi. Tôi ch c ch n trăm ph n r ng, tôi là ng i sung s ng nh t đ o, vì tôi nhìn th y đ c đ u sung s ng, tôi c m nh n đ c cái h nh phúc to l n th c s tôi đang có. Còn đả s thì không th y, không c m đ c.

Tôi đ n M , lang thang đi tìm vi c, l i tuy t ng p n a ng chân, r c ng, gió bu t l nh c t da th t. Trong lòng v n vui, v n sung s ng, vì bi t mình là k may m n, đang s ng đ i t do. Đả s bà con b n bè gi n y đang kh c kho i s ng trong áp b c, xi ng xích gông cùm củ a củ ng s n. Nhi u b n bè đã ra đi, nh ng không đ n, đã ch t gi a bi n kh i, ch t trong r ng sâu, b b t b tù đày, hành h . Bi t bao nhiêu tri u k mong đ c l i b o tuy t đi tìm vi c nh tôi mà không đ c. Tôi may m n th n y, th thì sao mà lòng không r n rã ni m vui, ca hát cùng gió, cùng tuy t, cùng đ t tr i tr ng phau phau .

Nh xông xáo, ch h n m i ngày sau khi đ n M , tôi tìm đ c m t chân ph b p trong ti m ăn Tàu. Làm vi c h n 15 ti ng m i ngày, làm không ng i nghĩ. C t rau, g t khoai, ch t th t, x cá, l ng tôm, chùi n i, r a bát, lau nhà, li n tay li n chân su t ngày t sáng s m cho đ n khuya m t. Di chuy n, nh y nhót trong cái khu b p s c n c mùi d u ăn, tôi nghĩ có l nh ng cao th v l m kh luy n bí kíp ch ngày xu ng núi tranh hùng trong các ti u thuy t ki m hi p, cũng chuyên củ n đ n th mà thôi. Trong lòng tôi cũng tràn ng p vui s ng, h nh phúc, vì m i đ n mi n đ t l ch a đ c bao lâu, mà đã t l p và sinh s ng đ c. Tôi cũng t ph c mình, su t đ i ng i v n phòng, mà thích nghi đ c vi c lao đ ng r t đ dàng . Ông ch ti m r t b ng lòng cái vui v , yêu đ i, chăm ch củ a tôi. M t khuya trên đ ng v , tuy t ph mênh mông, băng qua công viên t i, tôi tr t chân té ng a n m dài . Nhìn lên tr i th y trăng v ng v c sáng v i ngàn sao long lanh. Tôi th y tr i đ t đ p quá, cu c đ i đáng yêu vô cùng, và thân th khoan khoái vì cái x ng s ng đ c n m trong th ngh ng i sau h n m i m y gi lao đ ng tay chân. Bao nhiêu m t nh c trong thân th nh ch y lo ng tan bi n, ch y th m vào n n tuy t sau l ng. Tôi n m yên r t lâu ng m trắng, và ngâm vài câu củ thi ca ng i trăng sao. Giá nh có ai th y đ c củ nh n y, ch c h t ng tôi điên khùng. Cái l n té n y, làm tôi bong gân, không đi đ c, ph i ngh làm, nh đó mà tôi có thì gi , tìm ra đ c m t công vi c trong ngh cũ.

Khi đi làm vi c, đôi khi g p nh ng củ p ch huy đ t nát, ho c đ ng s kém củ i mà l ng cao h n mình, tôi không l y đó làm đ u b t m n, th c m c nh nhi u ng i khác. Vì công ty thì củ a t nhân, h mu n thuê ai, gi i đ t , tr l ng cao th p là quy n củ a h . Mình ch p nh n làm vi c, thì rán làm tròn b n ph n củ a mình, làm t t i đả. N u không b ng lòng v i đ ng l ng, thì củ

tìm nòi khác khác họ n. Vả lại, đời nòi của họ, thì ưu tiên chút để dành cho họ là phải. Mình ganh tị thì hóa ra là kẻ không biết đời. Thế tiên họ đã đem xương máu ra khai phá, đem bôn đâm chết, lột da đời, bôn họ n. Biết bao nhiêu thế họ đã đóng thu, xây dựng nên những ngày hôm nay. Mình là kẻ may mắn nhờ xấp vào chia phần. Thì cũng vui mà họ cũng cái phần của đời hoàn toàn bình đẳng đang có.

Qua những cảm nhận, so sánh hàng ngày, tôi đang tìm kiếm cho mình cái hạnh phúc của tâm hồn yên ổn. Vậy, tôi gọi gọi cho mình một môi trường vui vẻ, thân thiện, cộng đồng thực tế tám giờ trong ngày là thời gian để chơi, vui, hạnh phúc, chứ không phải là thời gian "đi cà" như những người quan niệm. Mình chấp nhận công việc để kiếm tiền, thì đời lại, ráng sức làm việc. Tôi thích công việc, làm việc với tinh thần vui vẻ, dù công việc có lặp đi lặp lại nhàm chán, thì cũng nghĩ rằng sống quá, công việc quen tay, đời dài, khi phải suy nghĩ nhiều, khi phải lo âu sợ hãi sai, khi phải nản lòng ai. Cũng yên tâm mà làm thôi. Thế thì không phải sung sướng, hạnh phúc sao? Biết cái văn phòng của tôi làm, thành một nơi làm việc, vui vẻ, yêu thích, thì đời mình có giá trị, hạnh phúc phong phú hơn nhiều. Những khi gặp khó khăn trở ngại, gặp những thay đổi bất thường, tôi cũng bình tĩnh chấp nhận chuyển không may, và tôi bỏ ngoài, cuộc đời này như một chuỗi kết hợp giữa cái may mắn và xui xẻo, giữa hạnh phúc và đau khổ, giữa thu nhập và trở ngại. Thì cũng thế thôi mà giữa quy luật, sẵn sàng chấp nhận cái kết quả xấu như thế. Thế là yên tâm, và đôi khi cũng như cái yên tâm, mà công việc để kiếm thu nhập buôn xuôi mái họ n.

Sống để đời của tôi, lòng hoài vọng làm nhiều người thì sống như không người, làm đau nhức con tim. Tôi biết tình cảm đó thành một thế an ủi đời dài, một thế hạnh phúc êm đềm khi những đời của thế nhà, thế bên bè. Những giúp đỡ nhỏ nhỏ cho người cùng khổ bên quê nhà là một thế an ủi cho những giây phút một nhọc khó khăn trong công việc nơi quê người.

Những buổi sáng, khi chuông đồng hồ réo réo đánh thức dậy đi làm, nhột là những sáng thế hai ngày mùa đông rét mướt trời tắm, nhiều người cảm thấy quá mệt mỏi, quá khó chịu, và họ "giật mình" hôm nay để rồi sống thì sống vô cùng. Còn tôi, thì mình sáng thế dậy với tràn ngập niềm vui, biết hôm nay ta sống thêm một ngày trong thế giới tự do, hôm nay ta còn công ăn việc làm, chưa thể nghỉ ngơi. Thế thì lòng đã phải phải, sá chi đông giá lạnh trời tắm. Con đời đi đời sống, nhọc trong xe đời dài rồi rồi khắp không gian. Có lẽ tôi bắt đầu nghỉ ngơi, buổi sáng thế dậy, tôi nằm sâu thẳm trong lòng tôi với những lông lông niềm hạnh phúc không, với ý nghĩ rằng, những thế nghỉ ngơi mà còn để rồi sống, muộn màng, niềm đã đời, nhìn những đời đời dài len qua song, trở lên chiếu sáng. Chả cần nữa, sẵn niềm để truy tìm, uống trà, nghe nhạc để đời êm đẹp. Chiếu đi câu bên hồ. Tôi nay thế khuya xem phim muộn với đêm, khi phải sống giữa trong sống. Việc chi mà quá lo âu với kinh tế gia đình, khéo có gì cần như cần theo hoàn cảnh, thì không việc gì phải lo. Vả lại, công việc làm, thì của này đóng, của kia sống, đâu đời nòi chết đói mà sống.

Nhiều người hỏi tôi sao không mua nhà để được thu mà cũng sống trong nhà thuê chật chội. Tôi trả lời là tôi đang mua hạnh phúc. Hạnh phúc mua được rồi hẳn tiền đóng thuế. Mua cái nhà khi chưa vắng chủ tài chính là mua cái khi lo lắng lao vào thân, làm mất đi cái an bình quý báu của cuộc sống. Nhiều người, vì mua nhà, sống mất việc, cho nên hèn con người. Khi tôi được sống mua nhà mà không phải lo âu vì nợ nần, thì cũng có nhiều bạn bè bà con hỏi, sao đừng khả năng để mua những căn nhà lớn hơn, khu sang trọng hơn, mà lại mua căn nhà nhỏ. Tôi nói với họ là tôi không có nhu cầu sang trọng, căn nhà nhỏ cũng đủ cho gia đình tôi trú ngụ yên ổn. Nhà càng lớn, càng phải chăm sóc quét tước. Chùi dọn nhiều, sống chưa nhiều, mất thì giờ hàng ngày những thú vui khác của cuộc đời. Lo ngại nhiều thêm lo lắng, có hỏi đến những hạnh phúc bình thường. Căn nhà nhỏ của chúng tôi, nếu chúng may mắn hai vợ chồng thất nghiệp, cũng chẳng có chút gì nào. Có thể, tôi không khôn ngoan trên những quan kinh tế, những người chết chóc không sai lầm chút nào trên quan điểm hạnh phúc nhân sinh. Vợ chồng chúng tôi thường nói với nhau, nếu bây giờ có thêm vài triệu để mua thêm một, thì có lẽ để sống chúng tôi cũng chẳng thay đổi gì hơn. Cũng không ăn được nhiều hơn một miếng, cũng không ngủ được lúc hai giờ. Thức ăn thì bò, heo, gà, tôm, cua, cá, rau củ, bột mì nào cũng thừa khả năng mua. Không cần phải giàu lắm mới mua được. Người ăn trong nhà hàng sang trọng đắt tiền, chỉ cần ngon miếng hơn người chỉ cần bên góc để ngủ riêu.

Vì tôi thường trách tôi bạn bè quá đông, bạn tốt cũng đông mà bạn xấu cũng đông. Tôi thì thấy không ai hoàn toàn tốt, mà cũng không ai hoàn toàn xấu. Đã là con người thì có xấu tốt lẫn lộn. Chỉ vì vì bạn thì cần nhìn vào cái tốt bạn có, để đừng để ý đến cái xấu. Ngay cả bạn thân mình, cũng đừng quên tốt xấu mà chỉ cần để ý. Chết chóc, cũng không ít người chê bai sau lưng mình, nhưng báng mình, mà mình không biết đó thôi. Nếu họ có chê trách mình, thì họ cũng đúng phần nào đúng những quan của họ. Bởi vậy, tôi thường để vài giờ để đi u mình, ghi lên giấy những lời lẽ, những kẻ của mình. Để mình thấy rõ mà tha thứ cho mình, tha thứ cho người khác để dàng hơn.

Thế mà người gửi tôi như thế, thân thiện như thế, là vì tôi, thường chẳng báng cái triết lý củ khoai nhiều như thế. Những nàng dâu hỏi, những hạnh phúc bình thường tràn đầy mà gia đình tôi cũng có được, cũng như cái triết lý củ khoai vậy. Thường thì ít ai thấy và cảm được những hạnh phúc mà họ đang có, chỉ khi mất đi rồi, mới nhận chân ra, và chép miệng tiếc thường. Nhiều khi vì tôi làm những điều không phải, nói những lời khi bực, tôi không nên giận làm đổ những người khác. Tôi thẹn bợ, nhiều người đàn bà còn trẻ hơn mình cả trăm lần, mình phải chấp nhận cái thường để vui sống. Và lại, mình có hoàn toàn đâu mà buồn người phải người của mình phải hoàn toàn. Thế là mới sống được qua.

Đều tôi thường hay nghĩ đến là nếu. Nếu tốt cả sống thế hôm nay là gì cả, sáng mai thế

Triết lý củ khoai

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Ba, 22 Tháng 5 Năm 2012 11:49

gißc, thßy mình đang còn nßm trong nhà tù củ ng sßn, thì thßt có nhißu đißu đißu đáng ân hßn và tißc. Và nßu đißi là mßt gißc mß, thì sao chúng ta không mß cho thßt đßp .